

nr. 78 / 05 – 18 iulie 2015 – apariție bilunară

DIMITRIOS

Foaia parohială a Bisericii Sf. Dumitru - Poștă

www.sfantuldumitruposta.ro

<https://www.facebook.com/RevistaDimitrios>

CV VÂNTUL SĂPTĂMÂNII

Gadara noastră

pr. paroh Mihai Gojgar

Soare blând, muzică liniștită pe fundal, oameni circulând încolo și înapoi. Ies de pe Strada Franceză, fac dreapta și ajung în Splai. E o zi frumoasă, în care te poți bucura de ce e în jur. „Popo! Îmi bag...în tine și familia ta!” M-am întors, nu știu de ce am simțit că sunt singurul preot din arealul acela. A diversificat în următoarele clipe formulele de adresare, păstrând o cromatică spectaculoasă, specifică bădăraniei îmbinată cu dezgust. Am simțit nevoia să-l privesc pe cel care mi se adresa așa. Să văd ochii lui, să văd modul în care își mestecă înjurăturile, felul în care se întrupează ura. Chiar și pentru două secunde. Un tânăr la vreo 30 de ani, cu barbă, poate un pic de alcool, alături de vreo doi parteneri, amuzați teribil de spectacolul sudalmelor. Nu s-au uitat la mine, poate că mai era ceva în adâncul lor care le spunea că e rușinos să faci asta; sau poate doar voiam eu să cred asta. O confruntare fizică era exclusă, din nenumărate motive, în special pentru că nu țin să ajung subiect de cancan. Am zăbovit, tot vreo două secunde, și asupra polițistului aflat la câțiva metri și care urmărea scena. Nu știu dacă a fost de acord cu invectivele tânărului care îmi vorbea, poate nu; părea însă deranjat că se întâmplă asta în zona lui de lucru.

Mi-am adus aminte de acest episod în contextul în care în Duminica a 5-a după Rusalii, pe care o întâmpinăm astăzi, se relatează *Vindecarea celor doi demonizați din ținutul Gadarei* de către Mântuitorul Iisus Hristos (Matei VIII, 28-34, IX, 1).

Domnul Hristos traversează ținutul Gadarenilor, pe o cale pe unde nu trecea nimeni, de frica a doi demonizați, „care ieșeau din morminte, foarte cumpliți” (v. 28). Cei doi îndrăciți îl abordează, afectați de venirea neașteptată a Fiului lui Dumnezeu: „Ce ai Tu cu noi, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chinuiești?” (v. 29). Surprinzător, în urma solicitării celor înrobiți de duhuri demonice („Dacă ne scoți afară, trimite-ne în turma de porci” -v.31), Iisus acceptă. Tabloul următor este înfricoșător, tulburător. „Iar ei, ieșind, s-au dus în turma de porci. Și iată, toată turma s-a aruncat de pe țârm în mare și a pierit în apă” (v. 32). Nu cred că am fi avut reacții diferite de ale păzitorilor turmei de porci: „Iar păzitorii au fugit și, ducându-se în cetate, au spus toate cele întâmplate cu demonizații” (v. 33).

Dacă am fi la o primă lectură a textului, m-aș aștepta să urmeze felicitări, bucurie, ospăț. Și...într-adevăr, „toată cetatea a ieșit în întâmpinarea lui Iisus”. Surpriza e lăsată pentru final: “văzându-L, L-au rugat să treacă din hotarele lor” (v. 34). Cum?? Nu au fost impresionați? Nu au dorit alte binefaceri? Nu au vrut un cuvânt de învățătură? Nu au tânjit să fie în proximitatea Mântuitorului?

Oamenii nu reacționează după firescul lor în multe rânduri. Și mă refer la firescul chemării noastre inițiale, frumusețea făpturii. Astăzi, normalitatea apare ca plictisitoare, demodată, degradată. Izbucnirea instinctelor nou-formate și manipulate, reacțiile sincronizate cu dorințele grupului din care facem parte, intervențiile sugerate de factori externi ne fac să uităm ce vrem noi, cine suntem noi, ce căutăm. Ar fi o greșală să spunem ceva despre ceilalți doar privind la câte un gest. Nu, avem nevoie de un confort îndelungat pentru a ajunge să fim naturali. Nu ați auzit niciodată expresia „trebuie să mă obișnuiesc cu tine”? Adică, am nevoie să te știu aproape mult timp, să te văd, să mâncăm din sacul de sare despre care zice poporul român că ar fi suficient pentru o bună cunoaștere a celuilalt.

Sunt convins că dacă m-aș fi apropiat de tânărul acela care mă „gratula” de zor, dacă am fi stat de vorbă, dacă ar fi văzut că nu sunt chiar atât de demn de dispreț, am fi putut să ne strângem amical mâinile și, cine știe?, poate l-aș fi așteptat și pe la biserică. Nu sunt absurd, lucrurile acestea sunt posibile. Hristos Domnul ne încurajează să mergem spre toți. Presimțirea alcoolului și a unei altercații m-a făcut să merg mai departe, atunci. Nu am simțit nici o clipă că sunt vreun oropsit, care își primește nedreptăți și i se face cunună în cer pentru credința lui. În acele clipe, mă gândeam la tristețea acelui bărbat, la goliciunea lui sufletului său, la greutatea pe care o va fi având în inimă, la prejudecățile cu care s-a îndopat sau a fost îndopat, cu sau fără voie. Mi-ar plăcea să citească acest text. Trebuie să știe, ca oricare dintre noi, că orice gadarean are șansa de a-L întâlni pe Domnul. Ne-am înstrăinat și am plecat din Casa iubirii Lui, dar suntem mereu așteptați, iar El e mereu plecat să ne caute. Avem și noi Gadara noastră, drumuri pe care le ocolim, nedreptăți suportate, porci care dispar în mare. Înțelegeți în loc de ele gri-ul cotidian, fricile ascunse în suflet, greutatea de zi cu zi, comportamente de igienizat.

Și ce soare blând era în ziua aceea în Gadara!...

SFÂNTUL MARE MUCENIC PROCOPIE – OCROTITORUL CĂSĂTORIEI

diac. Bogdan Bădiță

Pe 8 iulie an de an, Biserica îl prăznuiește pe Sfântul Mare Mucenic Procopie. Acesta a trăit în vremea împăratului Dioclețian și a pătimit pentru a propovădui creștinismul în lume. Odată, în timp ce era bătut, a spus: „Dumnezeule, întărește-mă pe mine, robul Tău, spre înfruntarea vrăjmașului și spre preaslăvirea Preasfântului Tău nume!” În tot ceea ce făcea își punea nădejdea în Dumnezeu.

Când a fost întemnițat, I s-a arătat Mântuitorul Hristos care, atingându-se de mucenic, i-a tămăduit rănilor și l-a făcut sănătos. Apoi, botezându-l cu apă, i-a zis: „De acum nu te vei mai numi Neania, ci Procopie. Deci, îmbărbătează-te și te întărește, pentru că, împuternicindu-te, vei putea să aduci Tatălui Meu turmă aleasă”. Iar Procopie, bucurându-se și înspăimântându-se, a căzut la pământ și s-a închinat Domnului, rugându-l să-l întărească în pătimiri, ca să nu se teamă de cumplitele munci. Iar Domnul i-a zis: „Nu te teme! Eu sunt cu tine!” Aceasta zicând, Domnul s-a înălțat la cer. Iar Sfântul Procopie, din acea arătare a Domnului, avea inima plină de negrită dulcea cerească și de bucurie duhovnicească, iar cu trupul era atât de sănătos, încât nu se afla nici urmă din rănilor pe care le purtase.

La efonisul din finalul slujbei Sfintei Cununii, printre sfinții care sunt pomeniți, este și Sfântul Mare Mucenic Procopie. De ce? Pentru că Sfântul Procopie le vorbea tinerilor și îi îndemna la căsătorie. Din viața sfântului aflăm că îi îndemna pe soți „să obțină prin mucenicie nunta cerească”. Vedem că sfinții priveau mucenicia ca pe un mijloc de sfințenie, ca pe o mare bucurie și nu se speriau de chinuri. Prin chinuri ei realizau că se întâlnesc cu Hristos. Și dorind cu tărie unirea cu Hristos, nu se temeau de chinuri și de moarte.

Sfântul Procopie îndemna la viață curată și la căsătorie, privind-o ca pe o mucenicie. Cei căsătoriți știu că nu este ușor să reziști ispitelor acestei lumi și să ai o viață clădită pe temelia solidă a credinței ortodoxe. Sfântul este un ocrotitor al familiei, însă dacă nu aș fi citit despre viața sa, nu aș fi aflat aceasta. Citind, ne putem canaliza atenția spre viața duhovnicească, unde vom locui veșnic alături de sfinți, de Maica Domnului și de Hristos Domnul.

SFÂNTUL ATANASIE ATHONITUL – OCROTITORUL BIBLIOTECILOR DIN SFÂNTUL Munte ATHOS

Silviu – Constantin Nedelcu

Mănăstirile din Sfântul Munte Athos aflat în Grecia, douăzeci la număr, îl au ca întemeietor pe Sfântul Atanasie Athonitul (930-1000). Acesta a ctitorit mănăstirea Marea Lavră în anul 963 cu sprijinul material al prietenului său, generalul Nichifor Focas (CAVARNOS, Constantinos. *Sfântul Munte Athos*. Traducere din limba engleză de prof. Paul Bălan, București: Editura Agapis, 2005, p. 78), care a ajuns ulterior împărat al Bizanțului între anii 963-969. Sfântul Atanasie Athonitul a organizat obștea monahală după un anumit tipic. Marea Lavră avea o bogată bibliotecă în care se aflau aproximativ 960 de manuscrise (KAHZDAN, Alexander; BROWING, Robert. Library (βιβλιοθήκη). În: KAHZDAN, Alexander (ed.). *The Oxford Dictionary of Byzantium*. Vol. II. New York: Oxford University Press, 1991, p. 1224).

Celelalte 19 mănăstiri ale Sfântului Munte Athos, au fost fondate ulterior anului 963 având ca model Marea Lavră. Toate mănăstirile athonite atunci când au fost înființate au fost dotate cu biblioteci care conțineau, atât, operele Sfinților Părinți, cât și alte lucrări ale literaturii grecești ori romane.

Împăratul Ioan al III-lea Dukas-Vatatzes (1222-1254) al Imperiului Bizantin din Exil aflat la Niceea, l-a trimis pe Nichifor Blemmydes în unele orașe ale imperiului și chiar la Muntele Athos „pentru a cumpăra, sau, la nevoie, pentru a copia sau rezuma manuscrise prețioase” (TATAKIS, Basile. *Filosofia bizantină*. Traducere din limba franceză de Eduard Florin Tudor, studiu introductiv și postfață de Vasile Adrian Carabă, prefață de Émile Bréhier. București: Editura Nemira: 2010, p. 286).

Faima bibliotecilor athonite l-a determinat pe istoricul David Brewster să afirme că „nu există niciun dubiu că Constantinopolul sau Athosul au contribuit cu un număr mare de manuscrise, ce se găsesc în diferite părți ale Europei (în diferite biblioteci sau muzee, n. n.)” (BREWSTER, David. *The Edinburgh Encyclopaedia*. Vol. XII. Philadelphia: Published by Joseph and Edward Parker, 1832. Disponibil online la adresa:

<http://books.google.ro/books?id=xcBAQAAMAAJ&printsec=frontcover&dq=The+Edinburgh+encyclopaedia+&Volume+12&hl=ro&sa=X&ei=g5m7Uc3JM8WN4gTNioG4CQ&ved=0CC8Q6AEwAA#v=onepage&q=The%20Edinburgh%20encyclopaedia%20%2C%20Volume%2012&f=false>.

Teodora Popcean

Privind picturile și icoanele din locașurile de cult, simțim legătura intimă dintre Hristos și Biserica Sa. Icoana Fiului, ne arată că și Tatăl și Duhul Sfânt sunt prezenți în mijlocul comunității. Aceasta deoarece El este icoana Tatălui: „este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut” (Col. 1,15), Dumnezeu a făcut omul „după chipul și asemănarea Sa” (Facere 1,26), „Dumnezeu este Cel dintâi Care a făcut icoane” (Sf. Ioan Damaschin, *Tratat III despre sfintele icoane*).

Dovezile cele mai evidente pentru reprezentarea Logosului Hristos în iconografie sunt *ca nefăcute de mână*: năframa Sfintei Veronica (Mahrama) și icoana regelui Abgar al Edesei.

Sfânta Veronica, pomenită de Biserica Ortodoxă în data de 12 iulie, este femeia pe care Mântuitorul Iisus Hristos a vindecat-o de o boală căreia nu i se găsea leac, după 12 ani de suferință: „Și iată o femeie cu scurgere de sânge de doisprezece ani, apropiindu-se de El pe la spate, s-a atins de poala hainei Lui. Căci zicea în gândul ei: Numai să mă ating de haina Lui și mă voi face sănătoasă; iar Iisus, întorcându-Se și văzând-o, i-a zis: Îndrăznește, fiică, credința ta te-a mântuit. Și s-a tămăduit femeia din ceasul acela” (Matei 9, 20-22).

Mai târziu, tot Veronica va fi aceea care va întinde Mântuitorului o mahramă, spre a-și șterge chipul îndurerat, în drumul Lui spre Golgota. Potrivit tradiției creștine, chipul Mântuitorului s-a întipărit pe mahrama sfintei, care a fost considerată apoi *prima icoană nefăcută de mână omenească*. Această pânză minunată s-a păstrat multă vreme, ea fiind cunoscută mai ales ca „Sfânta Mahramă”. Pe data de 16 august, deși nu are nici o atestare evanghelică sau apostolică, Biserica Ortodoxă sărbătorește *Sfânta Mahramă a Domnului*.

Numele *Veronica* este compus din două cuvinte, unul de origine latină („vera”, adică „adevărat”) și altul de origine greacă („eikon”, adică „icoană” sau „chip”). Alăturarea celor două cuvinte se traduce „Adevărata Icoană” sau „Adevăratul Chip”. Acest nume trimite, în mod evident, la chipul Mântuitorului imprimat pe mahrama sfintei. La Biserica Sf. Dumitru reprezentarea chipului Mântuitorului cu Sfânta Mahramă, se află între Ușile Împărătești și icoanele închinat sărbătorilor Mântuitorului.

PROGRAMUL LITURGIC AL LUNII IULIE

- 5 iulie, ora 8.00- Utrenia și Sfânta Liturghie;
- 6 iulie, ora 18.00- Program de spovedanie;
- 6 iulie, ora 18.00- Seara catehetică;
- 7 iulie, ora 6.00- Sfânta Liturghie;
- 8 iulie, ora 18.00- Maslu și cateheză;
- 10 iulie, ora 18.00- Acatistul Sf. Haralambie;
- 11 iulie, ora 10.00- Parastas (dacă este anunțat din timp);
- 12 iulie, ora 8.00- Utrenia și Sfânta Liturghie;
- 13 iulie, ora 18.00- Program de spovedanie;
- 13 iulie, ora 18.00- Seara catehetică;
- 14 iulie, ora 6.00- Sfânta Liturghie;
- 15 iulie, ora 18.00- Maslu și cateheză;
- 17 iulie, ora 18.00- Acatistul Sf. Antipa al Pergamului;
- 18 iulie, ora 10.00- Parastas (dacă este anunțat din timp);

Cu mare bucurie anunțăm că Ștefan Dulgheru, fiul comunității de la Sf. Dumitru, a fost admis la Seminarul Teologic Liceal Ortodox "Nifon Mitropolitul" din București. Ștefan a depășit probele de dicție, muzică și cunoștințe religioase (probele vocaționale), iar apoi a susținut cu succes examenul de capacitate, constând în probe la limba română și matematică.

Îi urăm sănătate, pace și bucurie, înmulțirea darului lui Dumnezeu! Îi felicităm pe părinții săi, care l-au născut și l-au crescut, domnul Iulian și doamna Mariana Dulgheru, prezențe constante în lăcașul nostru.

